

נראה שצ'לף מצרי הבחין בתנועת הפריס-קופים מאחורי השקים וירה. הכדור חדר את השק, והחטיא בסנטימטרים אחדים את ראשו של ירמי. "יש מזל בחיים לפעמים," אמר ירמי, חיוור.

לים כשהם עומדים בהם. דבר ראשון כש נתחיל לעבוד יש להגביה את השקים, אני מזכיר לעצמי. "מה נשמע, חבריה?" "הרביצו עלינו כמה צרורות. אתה רואה, פגעו כאן מעלינו, במקום שהחול מטפסף מהשק. רואה?" "כן, אני רואה. תזהרו כשאתם מסתכלים לצד השני."

אלים משם. "כמו שאתה נראה," עונה ג'וש. חוכמות מסוג זה שכיחות. ביחוד בלילה, כשהעיניים נעצמות, והקשר העייף יושב שעות ומאזין לרשת-הקשר של הגיורה, עונה לבדיקות הקשר שנועדו לעורר את הקשרים ולברר אם המעוז עודנו בחיים. אז עונים הקשרים בצעקה, או בבדיחה, כדי לעורר את עצמם. כדי לברר את

פטי, ואני מתחיל לחשוב על נסיגה. אבל הגוף המסריח והבגדים המלוכלכים ממריצים אותי בכל זאת. אני לוקח דלי ומתיחיל למלא את הדוד למעלה. אחר פותח את הברזים — ומים קפואים יורדים. אני שולח את הגב שלי לסיוור אלים, ומונק כולי פנימה.

"איך המרגש?" מגחך המילואימניק. "בסדר," אני עונה בחיוך וחורק שיניים. אבל אחרי שאני לובש לבנים נקיים, מסתרק ומתגלח, ההרגשה בכל זאת פני-טסטית.

אני ניגש לאכול משהו. חבושי הטבח אמנם זועף, הוא טוען שירדתי עליו את מול, כשאמרתי לו לרוחץ את פתי האש-פה וחסא אותם, למרות זה הוא שם לי מנה רצינית כמו תמיד, ומוסיף אפילו קצת טחינה.

הרבה חברה מרכוזים בחוץ. אני דוחק בהם שיקחו את המנה שלהם ויכנסו לא-כול בבונקר. כל אחד אומר לי רק רגע, ולא זו. אני מודאג מהתרכוזות הרבה אני שים במקום אחד בחוץ.

"ירמי רץ פנימה כשצלחת האוכל בידו. רעם ההתפוצצות נשמע שניות לאחר מכן. השולחן שליידו ישב התרסק והיה כלא היה."

מישהו בא ברישורש מכון החצר. "הי באתי לכם קפה," הוא אומר בלחש. "וסנדר ביצים?" שואל גדלר. "נגמרו." גדלר הרומני פולט קללה ערבית ומוג לעצמו ספל קפה חם. אני חוזר לבונקר הפיקוד ומוצא את דובי שוכב במיטה. "ככה אתה בהאונה, דובי?" הוא נייעור בבהלה, ומשפסף את עיניו האדומות.

עמיתיהם במעוזים האחרים, היושבים עיינים כמותם, אוזנם כרוייה לרשת.

צ'לף מצרי הבוזין

אני יושבים בחצר תחת שמש חזקה ומפספסים. נקודה שחורה צוללת מי מורה למערב כשהיא מגיחה בינות לעננים ומותירה אחריה קול מנסר באוויר. פצצה צנחה מהמטוס, והוא נסק חזרה לכיוון השמש. אהילוננו ידינו לכיוון השמש, אך כמו חיילי הנגמ. המצריים שמעבר לתי-עלה, גם אנו לא זיהינו אותה. עיתוי פני-טסטי להפצצה, אני חושב. השמש במזרח, והמטוסים נוסקים מורחה אחרי כל הפצצה שלהם, מותירים את אנשי הנגמ. המצריים מסוגורים. אנחנו ניגשים לפריסקופים, מחפשים את פטריות העשן שהותירו המטוסים בשטח המצרי. המטוסים ממשיכים במלאכתם ללא הפסק. התפוצצויות נ.מ. מצרי מרעימות בד בכד עם הפצצת מטוסינו. לפתע נשמעת שריקת כדור בודד שכופף אותנו מיד אל מאחורי השקים. אני מתררר מס רואה חול על חולצתו של ירמי.

"הרביצו עלינו כמה צרורות"

אני יוצא לבדוק את השמירה. האור בבוקר מסגור, וכשאתי מגשש דרכי החוצה ונתקל בקירות המסדרון הצר, אני יוצא אל החושך ועושה דרכי בשפיסה אל העמדות, מרים ראשי קמעה מעל שקי החול, כדי לראות את הצד השני, מקשיב שניות אחדות לרחש הגלים. השומר, מר לואימניק, מניח ידו אבהית על ראשי. "לא כדאי להרים את הראש, מקודם הם צלפו הנה." אני שומע בעצתו, בודק את מצב העמדה. "כמה סרטי פעולה למיקלע יש לך?" אני שואל. הוא מראה לי. "תוסיף עוד שניים. כמה רימונים? או-קיי. להתראות!" מדרום נשמעות התפוצצויות. אני ממחר לעמדה הדרומית לברר פרטים. "זה רחוק," הם אומרים. "ראינו הבה-קים מהצד שלנו. כנראה מורידים עלי-הם." "להיות עירניים כשישקע הירח. להתר-אות." "להתראות." הם עונים, כמו רצו להמי שיך לשוחח מעט, על-מנת להעביר את הזמן. אני עובר בשפיסה לעמדה המערבית. חרכי הירי שלה חשופים, וכך גם החיי-

הרמטכ"ל מבקר

בבונקר שקט. ג'וש שולף את המחברת שלו, מפענח את ההודעה שנת-קבלה טלפונית. "הרמטכ"ל יבוא היום ב-שעה 14.15." יורם, שדיפדף בניירותיו ועמד להכין את הדו"ח היומי שלו הגביה ראשו וחייך חיוך רחב, "הרמטכ"ל ילחץ לי את היד היום, חבריה." כלולו התחייכונו. ביקור רמטכ"ל מצטייר בעיני חייה כהר-בה עבודה, הרבה נקיון, הרבה סיד, הר-בה צבעים. האמנם כך ננהג? אני תוהה. דומני שאין זה מאופי של יורם, אני משיב לעצמי. יורם מכריז: "אני לא עושה שום סריקות ונקיונות או סידורים. המעוז ייראה כמו שהוא נראה עכשיו. מוטב שהחיילים ישרו בבונקרים משיטובבו בחצר." וכך זה היה. יורם, העושה הכל בעצמו, החל מנקה את בונקר הפיקוד כמו ידיו. ירמי, הקצין המילואימניק, עונד את דרגו-תיו שלא ענד כל העת ומכניס את החולצה למכנסים. "תצפתן, תודיע לי כשתראה רכב מתקרב למעוז" מעביר יורם. כמו תמיד, בפלאינג גיקט אפור, ללא סימני דרגות על כתפיו, שיבה בשרו, וכולו אימר כבוד ושלה — הגיע ה-רמטכ"ל. מלווה על ידי אלוף הפיקוד ומפקד ה-כוחות המשוריינים, כשהמפקדים האחרים בגיורה הולכים אחריהם. הביקורים הללו — נוסף על הצורך ה-ביטחוני שבהם, מוסיפים רבות להעלאת ה-מוראל. החייל הפשוט מוצא לעצמו שותף מבוגר ורס-דרגה לתפקידו במעוז. הוא חש שאיננו נזרק אל מעבר לים החולות של סיני ומושאר שם לבדו. המפקדים מדברים אתו, שואלים על בעיותיו, בלא שימת לב לגינוני משמעת ומרחק. אף הרמטכ"ל כך. בעוזבו, חוזר יורם לבונקר מחייך: "הוא היה מבסוט הממעוז." (המשך בעמוד 32)

מזה קרה במשתנה בירושלים?

אנחנו מתכנסים באחד הבונקרים לשמוע את האמון שבא. הוא מתחיל להצחק את החברה בנוסח בידור לגברים. הוא שואל. "על יד העץ הבודד" הוא עונה לי. "לא להם טלסקופים על הרובים?" "יש רואה אותם יותר." "שמור מגע תצפית ודווח," אני אומר לו. דובי כרגיל, מתעניין בטלפון אם יש קוים הביתה. מחדר-המלחמה בודקים את הקשר עם המעוזים. "איך אני נשמע?" שו-